

ОАМД ЖАСЛАМАЙТ

ПАЙШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

ВА

1994 йил. Ноябр

43
СОН

• ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БОЛАЛАР ЖАМГАРМАСИ ҲАФТАЛИГИ •

• Баҳоси эркин нархда •

ЮЛДУЗ ЮБДУЛЛАЕВА БИЛАН СУҲБАТНИ ГАЗЕТАМИЗНИНГ 8-САҲИФАСИДА ЎҚИЙСИЗ

КЕЙИНГИ СОНЛАРДА:

Майкл Жексон ва Лиза- Мэри Пристли:

Мұхаббаттың еки ажайиб бизнес

Икром Искандар:

Галлаороллик қор устида ухловчи одам

Эркин Эшонқулов:

Чет элга қандай артистлар юборилади?

ХОРИЖЛИКЛАР ТАШРИФИ

Ўзбекистон Республикаси Болалар жамгармаси
Булоқ Британия ёшлар клублари уюшмаси аъзолари
Жесси Тот хоним, жаноб Питер, жаноб Жон ва
Европа ҳамжамиятининг масбул ҳодими швейцарлик
Улла Бергвист хоним ташриф буориши. Меҳмонлар
ва мезбоnlар кам таъминланган ойлаларга ёрдам
бериш, ойла остоноасида турган ёшлар тарбияси ва
жамият учун сорғом аллада тарбиялаш борасида ўзаро
фигур алмашиши. Жамгарма раисаси И. Юсупова
мензомларга жамгарма фоалиятги ҳақида сўзлаб
берди. Келгусида бу тапкилотлар ўзаро ҳамкорлик
қилишлари ҳақида келишиб олишиб ва албатта
сүхбат Ҳожибой айтмоқчи бир пиела чой устида
булиб ўтди.

«Оила ва жамият» 43 (166)

«ҲИОН КҮРТЛАН АШУЛЛА»

Севимли домламиз Омонилла Мадаев наинбатдаги дарсни ўтарканлар, топшириқ бердилар:

— Қани ўзбек халқ куйларидан билганингизни ёзинг. Бир минут вақт бераман.

Маълум фурсатдан кейин талабалардан нечта куй номини ёзганлигини сўрадилар. Сабоқдошларимнинг айримлари ёзган куйларининг номи 5-6 та эди. Бу манзарани кўриб, ўйга чўмиб кетдим...

1990 йили биз, бир гурӯҳ ўқувчилар Гуржистонга боргандик. Гуржилар қувноқ, куй қўшиқни жуда севадиган халқ, Уларнинг уйда яшаганимизда ҳам, автобусда бирон жойга борсак ҳам, Қора қараши эса тоқатимни тоқ қиласди. Ва денгиз бўйида юрсак ҳам уларнинг “нимани хор қилсанг, ўшанга зор бўласан” қўшиқлари баралла янгарди. Суҳбатлашиб деган мақолни эслайман-у ўз-ўзимдан ўтирганимизда енгил-елпи қўшиқларни ачиниб кетаман. севадиган бир дугонам бу қўшиқлардан

зерикиб, илтимос қилди:

— Биттнглар ўзбекча ашула айтиб беринглар.

— Мен айтсан, фақат “Қаро кўзим”дан оламан-да, кулдим мен.

— Майли, энг ёмоқ кўрган ашула бўлса ҳам эшитаман. Ўзбекча бўлса бўлди.

Унинг тапига истеҳзо билан жилмайдим.

Чунончи, баъзи ёшларимиз руҳиятида халқ мусиқаларига, қўшиқларига нисбатан шунаقا кайфият ҳукмрон. Кўча-кўйда хориж мусиқасига, ашуласига тушуниб-түшуммай “сакраётган” айрим тенгдошларимнинг миллий куй-қўшиқларимизга афтини буриштириб қарашиб эса тоқатимни тоқ қиласди. Ва “иманинг ҳор қилсанг, ўшанга зор бўласан”

“иманинг ҳор қилсанг, ўшанга зор бўласан”

Шарофатлик дунем ичра машриклардан, Магриблардан маргуб еллар елажаги Очилмоқка даъват этган гунчаларда Куриноқда набирамнинг келажаги.

Қўққисдан отилган ўқ мўлжалга аниқ текканди... Пушаймонлар, йиғлашлар-сикташлар, борингки, барни оху-нола отилган ўқни жойига қайтара олмади. Қарабизси, бир одамнинг юлдузи бевакт сўнди. Афсуски, бу одам кўзлари очиқ кетган онаизору, милитик ушлаган унинг тўнгич ўли зди.

Бу воқеага анча йиллар бўлганди. Менинг эски ярани қайтадан янгилаш ниятим ўй. Фақат бутун билан оиласининг “битта ўй” билан портраб, парчаланиши сабаби ҳақида фикрлашмоқчиман холос.

Оиладаги тез-тез бўлиб турдиган уруш-жанжаллар, келишмовчиликлар болаларнинг бошқа мухит таъсирига тушшиб қолшига сабаб бўлди. Бу оила фарзандларининг безори, бадахлоқ бўлиб ўса бориши қўни-қўшинини ҳам қийин ахволга солиб кўярди. Чунки ўса болалар ҳақида шикоят қилишига, ота-она факат калтакка зўр беришарди. Тарбиянинг улар танланган усуси оиладаги бекарорликни юзага келтирди. Болалар катта бўла борган сайн ҳатто ота-онага гап қайтарадиган одат чиқаришиди. Хуллас, олдиндан қанақадир

фожеанинг ҳиди кела бошлади. Оиланинг жилови эса қўлдан чиққан, ҳар ким ўз йўлидан кетарди.

Ҳатто фарзандлардан биттаси кинғир йўллардан бири бўлган ўғирлиқни ўртади. Таассуфки, у ўғирлиқни дастлаб ўз уйдан турли хил буюм, пул ўмарни билан бошлади. Бошақи фарзандлар ҳам енгил-елпи ҳаёт останасига қадам қўйётганди. Ота-она болаларини бу йўллардан қайтариш учун

шоғиришни ўтказиб ўтказади.

Шу тариқа оиласига инсонларни бир-бирига боғловчи нозик ришишлар тарағланглаша борди.

Бир куни ўйига ширакайф ҳолатда келган тўғич ўғил онасига “эркалик” қила бошлади.

Сурра ёзиб, ҳамир қораётган, буннинг устига ўй ишларидан чарчаган онага фарзандининг ўзини бундай тутиши сира ёқмади. Шунинг учун у ўлининг гапларига терс жавоб қайтарарди. Онанинг жаҳленини чиқариб, хумори ёзилга бошлаган

ўғил ичкариги ўйга кирди. Ва бекосдан отасининг деворда осигул турган со милитига ўзи тушди. Миясига ярп, ўтинг келган фикрдан юзига табассум юргурди.

Тепасида милити ўқталиб тиржайиб турган ўғлига кўзи тушиган она тили калимада келмай котиб қолди.

— Бошақ ўғилларинингизга пул берасиз-у, бизга ўйқ ёзсанда. Яхшиликча толиб беринг, бўлмаса отаман— деди илжайб оёғига зўрга турган тўнгич ўғил.

— М-милтиқни қ-қўй болам, одамга тўғрилама гуноҳ бўла....

Етти кун

ҲАШАРЧИННИГ “ҲИММАТ”И

Пахта теримининг авж паллаларида ғузор тумани Апарда қишлоғилик бир жаноб ҳам ўзини теримга урди. Қарангки, у ҳашарчилар орасида энг “тадбиркор” и бўлиб чиқди. Афсуски, сир очилиб қолди-да... У, Оҳунбобоев жамоа-ширкат ҳўжалиги даласида пахта эмас, шахсий қорамоллари учун кўсак тераётгани маълум бўлди. Эндигина 6 кило кўсак териб ултурган “тадбиркор” яшигина “тақдирланди”. Ҳалиқ суди унга беш кечак-ю беш кундуз қамоқ жазоси белгилади.

ҲАММА БЕКОРЧИЛИККА ҚАРШИ

Фаллаорол тумани Авлиё қишлоғилик ёшлар фойдаланилмай турган чойхонада биллиард хона очиб олиши. Ёшларнинг ҳар бир ҳаракатини кузатиб турдиган қишлоқ кексалари ҳам бунга қарши чиқишмади. Оқсоқоллар бу ерда доим гўж бўладиган биллиардесварлардан қишлоқ аҳли манфаати учун фойдаланишини ўйлашади. Ҳозирча Авлиёда ўтадиган турли маъракаларнинг сабзи-пиёзини шу ерда тўғраб бериш мўлжал қилинди. Ҳудо хоҳласа, маърака эгалари бир чиқимдан озод бўладиганга ўхшайди.

ХЎРОЗНИНГ ТУРГАН-БИТГАНИ ҲАЗИНА

Худо “Олқупим” деса қўша-қўша келаверар экан. Қўшработ тумани Қуваклла қишлоғида яшовчи бир киши яқинда хўроzinи сўйиб, сал бўлмаса хўроздай қиқираёди. Бабақининг тоз бўйрагидан мөшдек келадиган тилла чиқди.

Ақаҳонимиз қулоғимизга бир сирни шипшиб қўйди. “Яқинда Зармитон тилла конидан чиқитга чиқарилиб ташланган тошларни келтириб ўй тиклаган эдим. Хўрози қирғур нуқул шу ерда айлангани-айланган эди-я”, деди ў.

БИР ҲЎҚИЗНИ “ЕГАН” ХЎРАНДА

Музработ тумани Ал-Ҳаким ат-Термизий жамоа хўжалигидаги “Неммат” хусусий ресторани ўз фаолиятини тўхтатди. Сабаби, хўрандаларнинг аксарияти насиага овқатланишига одатланниб қолдилар. Ҳамёнларида бир тийиндан дарак бўлмаган бавзи бир жанобларнинг ўзлари билан бирга 3-4 меҳмон бошлаб келиши ҳам ресторан ходимларининг ҳафсаласини пир қилди. Айрим хўрандалар 4 минг сўмга қадар қарзга ботишид. Яқинда улардан бири насиага еган овқатлари ҳисобига тўплланган катта қарзи учун боқувдаги катта ҳўқизни беришди.

ГАЗЕТАНИНГ ЎЗ КЕМАСИ БОР

“Сурхон тонгти” вилоят газети ходимларига мазза бўладиганга ўхшайди. Яқинда Термиз шаҳар ҳокимияти ва шаҳар атамалар комиссиясининг Қарорига биноан қўйна Амударёда сузуви энг катта теплоходлардан бирига “Сурхон тонгти” деб ном берилди. Бу нарса газет ташкил этилганининг 60 йиллиги муносабати билан амалга оширилди.

ҚЎТОННИНГ ЭШИГИ ОЧИҚ ҚОЛДИ

Сирдарё вилояти “Янгиер” ширкат паруашмасидабўлим бригадири бўлиб ишловчи элдошимизининг бор будини-қўтонда турган 15 бош қўйини ўғрилар ҳайдаб кетди. Инсофини ютган ўғриларнинг дараги чиқмади.

ЎЗ МУХБИРЛАРИМИЗ ҲАБАРЛАРИ АСОСИДА ТАЙИДЛАНДИ

КУЗГА МИХЛАННАН БОЗОР

Кандай тазиик ўтказмасин, ҳеч қанадан ўзгариш кўришмасди.

Бу орада тўнгич ўғил жамият учун зарарли, ва юкумли бўлган гиёвандлик касалига дучор бўлди. Энди ота ўғилларини калтакламас, аниқроғи кучи етмас, уларни ўз ҳолига ташлаб қўйишдан бошқа иложи қолмаган эди. Фарзандларнинг волидаси дам уларга яхши гапириб, дам қарғаб-сўқиб йўлга солишига келтирди. Гапи тазисир қилмаганини кўриб, бирорта ҳам қиз бермагани учун худодан зорланарди, она.

Ўғил ичкариги ўйга кирди. Ва бекосдан отасининг деворда осигул турган со милитига ўзи тушди. Миясига ярп, ўтинг келган фикрдан юзига табассум юргурди.

— даҳшатли янграган милити овози онанинг гапини бўзди. Қолдирди.

Бахта ҳарши милити ўқтанинг ғизлини таъсисида. Онанинг гапини бўзди. 17 ёшда у ўз волидасининг қотилига айланди, кўли қонга ботди. Беъбош укалари ҳам чирқираб қолишиди. Фарзандларнинг отаси эса телба намо бўлиб қолди. Қотил ўғилни эса укаларига бош-кош бўлар деган мақсадда қариндошлар жинойи жавобгарликдан сақлаб қолишиди.

Агар фоҳмллаган бўлсанги, аслил фоҳжа милитининг отилиб кетганида эмас. Балки бу совук ярғонинг онага, қолаверса, инсонга очиқ қолган ўздан эмас, қалға михланиб қолган озордан сўзлаётгандай эди...

Жоҳиллар иғосига учиб

АНОР, УЗУМ — КУВВАТГА БОЙ

АНОР

Ҳалқ табобатида анор дарахтинг пўстлоги, меваси ва гули кўтириб, ич буруғ, сариқ касалликларини даволашда кўлланилади. Агар мева пўстлогининг кули сарёғ ёки мол ёги билан аралаштириб суртилса, теридаги йирингли ярачалар тезда тузалади. Мева пўстлоқларидан тайёрланган қайнатма оғиз бўшлигининг яллиганиши билан боғлиқ бўлган хасталикларга, жумладан,

бодомчаларнинг шамоллашига фойда қилади.

Анорнинг урги асал билан бирга тиш оғригига ва қулоқ ҳамда бурун ичига суртиладиган доридир.

Ширин ва аччиқ анорнинг сикиб олинган сувини асал билан кўшиб бир неча кун офтобга кўйилса кўз хиралашгандша шифо бўлади. Анорнинг нордони ширинига қараганда сийдикни кўпроқ юриширади, хафаонга

УЗУМ

Камқонлик бронхит касалликларини даволашда фойда қилади. Юмшоқлик, ширинлик ва бошқа сифатлари баробар бўлса оқи қорасидан яхшироқ. Узум таркибида 30 фоизгача қанд, оқсили, минерал сувлар мавжуд. У буйрак меъда, юрак, ичак ва жигар касалликларини даволашда ҳам кенг фойдаланилади.

Исмоил ОРОЛОВ

Н. МУҲАММАДЖОНОВ сурати

Табриклийиз!

Ҳурматли падари ИРА, бузрукоримиз Ҳайрулла ТУРСУНОВ!

Сизни 56 ёшга тўлганингиз муносабати билан табриклийиз. Бахтилизга доимо соғомон бўлинг, деб оила аъзоларингиз номидан

БАХОДИР,

ЯККАБОҒ шахри

Азиз ва меҳрибон МОҲИРА опажон!

Сизни таваллуд топган кунингиз ҳамда 40 баҳорни қаршилаётганингиз билан кутлайиз. Доимо лабингиздан кулгу, чеҳрангиздан табассум арамасин. Эҳтиром ила сизни табриклаб қолувчи синглингиз НОДИРАХОН, куёвингиз ЭРКИНЖОН ҳамда жиянингиз

ВАЗ

ИРА,

Тошкент шахри

ШАҲРИЁРЖОН!

11 ноябрь туғилган кунинг муборак яна шундай ноябрларни 100 тасини кўргин, доимо соғ бўл. Ҳеч қаочон завол топмагин. Келажакда эл ҳурмату ардоғига сазовор нодир, ўқтам йигит бўлиб ўлғайгин, деб

БОТИРБЕК ва ОЙДИН

Тошкент шахри

Оила

38 ЁШДА

Тошкентлик. Турмуш ўртоғидан ичкилик сабаб ажрашган. Бир қиз, бир ўғилини меҳрибон, орасга онаси, келишган, меҳнатсевар, сабр-каноатли, Тошкент шахри ёки Тошкент вилоятидан бўлган

ҳаётни кенг тушунадиган ҳалол, сомими инсон билан баҳтили оила қурмоқчи "Оила-378".

24 ЁШДА

Сирдарёдан, олий маълумотли, ҳаётда азоб-уқубатларни кўп тотган, тиквичи, пазандо, бўш вақтида бадиий адабиётлар ўқиши, ҳар хил ширинликлар пиширишни хуш кўради, ҳаётда энг яқинлари турмуш ўртоғи, фарзандлари бўлишини доим орзу қилади. Қайси вилоятдан бўлса-да касб-корли, одобли, ўйим-жойим дейдиган камтарин йигит билан умр ришталарини боғламоқчи "Оила-379".

Дераза

БЎКИБ ҚОЛДИ

Светлана исмли Нижегородск университети толибасининг ҳаётини тиббиёт ходимлари зўрга асрар қолди. Гап шундаки, Светлананин ширинликни яхши кўришини билган дўстлари унга тугилган кунидан факат шоколад совга килиши. Хурсанд бўлган киз унча-мунича эмас, "атиги" иккни ярим кило шоколадни еб кўйибди. 20 яшар киз Гиннеснинг рекордлар китобига эмас, оғир заҳарланиш билан касалхонага тушди.

ТОКЛИ ЭГИЗАКЛАР

Малайзияда Момад ва Шарил исмли эгизаклар яшайдилар. Уларга бегоналар у ёқда турсин, ҳатто ота-оналари ҳам якинлашиб кўркади. Болакайлар гароиб хусусиятга эга, яъни уларга тегинган кишини кучли электр токи "урар" экан.

ОДАМХЎРЛАР

Жанубий Кореяда 6 нафар одамхўр жазога ҳукм қилинди. Улар ўрта аср афсоналарига ишониб, ўлдирилган одамлар ҳаётининг қолган умри бизга колади деб ўйлашган ва урф бўйича одамхўрлик килишган. Аникланисича, улар ўйларни ўлдиришган. Полиция бу жиноятлар содир этилган жойдан ўт очар курол, динамит, болта, ўлдирилганларнинг пул ва тақинчоқларини топишиди. Шунингдек, у ерда никобланган печка ҳам топиди. Унда баҳтиқароларнинг колдиклари ёқи ташланган.

Айтмоқчи, бу гуруҳнинг олтинчи аъзоси барда ишлайдиган офицернинг кизигина котилликларга аралашмаганини учун уч йил озодликдан шартли равиша маҳрум этилди.

ТЎРТ ОЁҚЛИК КЕЛИН

Кўпчилик матбуотларда номи бот-бот тилга олиндиган франциялик тўрт оёқлик тагдалена исмли киз ниҳоят 22 ёшида турмушга чиқди. Куёвнинг исми Гизлен. У 27 ёшда, истараси иссиқ, елкалари кенг, баҳайт йигит. Кизининг айтишича, Гизлен бошқаларга ўхшаб унинг чиройли оекларига тикилмаган, одобли, кўнгли ўйгоқ йигит экан. Шундан бўлса керак у Гизлени бир кўргандаёт севиб қолган.

ТИМСОҲ ЭТИКНИСЕВИБ ҚОЛДИ

Мексикалик Марж Алварес хотини Раул ва уларнинг жияни кўрикхонада сайд килиб юришганида Раулининг сув бўйида сурратга тушгиси келиб қолди. Лекин, Раулин сув бўйида сурратга туширгунча сув ичидан катта тимсоҳ аёл томон юргурб келди ва табиики хотин ҳозир гажилишини ўйлаб даҳшатга тушди. Эр билан жия ҳам ёрдамга этиб келишлари кийин эди. Лекин, тимсоҳ аёлни гажиб ташламади, балки, кўркинчли тумшуги билан Раулининг этигига сўйкана бошлади. Одамлар бақиригидан кейин ёрдамга этиб келган кўрикхонада хизматчилар тимсоҳни олов учиртиб билан зўрга хайдашибди.

Аёлнинг фикрича, тимсоҳ ейишни ўйлаган ҳам эмас, чунин этиги тимсоҳ терисидан тикилган бўлиб, тимсоҳ этик билан муҳаббат ўйинига келган экан.

БОШ ВАЗИР ҲАМ ҚОНУНГА БЎЙСУНДИ

Урандада ўйларини ҳаракатлари судининг карорини кўпчилик олишилар билан кутуб олди. Бунда полициячлар бош вазир картежига ўйл бермаган оддий хайдовчини айлашганди. Ҳакам шундай қарор келди: "Президент вазир ва уларнинг кўрикчилари ўйл ҳаракатиди ҳеч қандай имтиёзга эга эмас. Устига устак, уларнинг ҳайдовчилари кўн аварияларнинг сабабчиси. Имтиёзлар билан эса "тез ёрдам" ва "йт ўчирувилар бригадаси" чакирик келгандагина фойдаланиши мумкин". Шундай килиб, ҳайдовчи айбисиз топиди.

Дарвоқе, бу қарор Урандада катта гап хисобланади. Масалан, диктатор Амин хукмонинг даврида "бошликларга" ўйл бермаган ҳайдовчини кўрикчилар жойида отиб ташлашган экан.

ХОРИЖИЙ МАТБОУТ ҲАБАРЛАРИ АСОСИДА ТАЙЕРЛАНДИ

«Оила ва жамият» 43 (166)

Томошибинлардан бирни
йўнингдоға ютуриб чиқди-да,
дарвозани ишғол қилган
йўинчни кучиб, “Э қойил
қилдинг” дейман деб унинг
устига оғизидаги носини
саҷратиб юборди. Аммо
футболчи бунга эътибор
бермай севинчдан
ишқибозни даст кўтари.
Ғалабалардан илҳомланган
ишқибозлар йўинчиларни
кўлма-қўл кўтаришиб
осмонга иретиши. Деярли
йўинларниң бари ана
шундай руҳда кечарди. Бу
йўзининг фидоий
ишқибозларига эга бўлган
“Мусулмон командаси”
эли

Тахминан 1925 – 26
йилларда Құқонда
“Мусулман командасы”
номи остида футбол
жамоаси юзага келди.
Водийнинг юргағыда ўти бор-
йигитлари ана шундай
жамоага асос солишиді.
Улардаги миллий гурур-
жисмоний махорат команда

жамоанинин маңызындағы ойдан фолиянтыя жуда кatta тәъсир ўтқазди. "Ўзбеклардан ҳам футбольчи чиқадими?" деб ўйлаганлар, хомхәл қылғанлар жамоанинг довругунин шыпти лол қолишид. Жамоанинг тез шұхрат қозоиниши күпчілікка шақақадир сирле түюла бошлади. Чунки "Мұсылмон командасы" наинки водийда, балки Ўрта Осмө давлатлари ўртасида ҳам алча шұхрат қозоши.

Савдоғарлар жамоаининг ассоциациясы ташкил этишган. Футбол жамоасига 15-18 ёшлар атрофидаги бакывват, эпчил, соғлом 12 йыгит қабул қилинади. Команда таркибидагы ўйнучилар эса ишдан кейингина тайергерлік машқұларини амалга оширишарды. Яны улар ишдан ажралмаган ҳолда спорт машқұларига фурсат топишган. Күнеги шұндақи командала-

Күкөндаги ҳунармандлар, факат ўзбек йигитлари (Кимхасидўлар) майда мегаров деган яхудийдан

«ЛУСУАМОП КОМШАЛС» И СИРИ

ташқари) түп спартакиадасыда жамоа суришган. аъзолари Туркманистан

Ўзбек футболи
тариҳига кирган
бу жамоанинг
сардорини
топишга
мувафакат
бўлдим. Жамоа
сардори Жўра
ака Сайдов айни
кунда нафақада,
85 ешга
тўлганига
қарамай ҳали
анча тетик. Жўра
ака билан
ўтмишга сайр
қилиб, ўзимни
ўйлантираётган
кўп жум-
бокларнинг
футболчилари устидан галаба
қозонишади. Ўйинни мириқиб
томоша қилган Йўлдош
Охувбобоев жамоа сардори
Жўра акани хузурига чорлаб,
миннатдорчилик рамзи
сифатида уларнинг барча
моддий эҳтиёжарини
қондирган. Аммо зафар
пилла пояларига кўтарилиб
бораётган жамоага қора нияти
кишилар кўз тикади. Жамоада
парокандалик, хавфсизлик ву-
жудга кела бошлади.
Қолаверса, жамоага бошقا
миллат вакилларининг
аралашувини ҳам ишқиблозлар
қабул қила олмади. Натижада
1932 йилда жамоа тарқалиб
кетди.

Инділдер кетіндең, инділдер

фан чүкүларини забт этдилар. Бу орада жамоа айзоларининг барчасига мактаб вазифасини ўтаган команда неча бор эсга олинди. Бирор айнан шунга ўхшаш футбол жамоаси тузишга бошқа уриниш бўлмади. Ҳеч кимда ўшанақа рух, шижоат топилмади.

Англаган бўлсангиз, жамоанинг энг катта сири ишқибозлар юрагидан муҳим жой эгаллагани бўлди. Бунинг остида эса нафақат маҳорат, балки барча инсоний хислатлар, миллатпаварлик, миллий гурур ҳам уйғундир. Буларнинг ютуги жисмоний баркамолликда эмас, маънавий баркамолликда ҳам эли.

Үпа даврда миллий гурурни, миллият шаънини футбол орқали ҳимоя қилиб чиқсан бу жамоанинг марҳум үйинчилари руҳига дуо ўқиб, гапимизни шу ерда туғатдик.

ЕЧИМИНИ ТОПЛДИМ.

— Жўра ака нега ўтди. Барча нарсанинг мезони жамоантигини айнан “Мусулмон команласи” деб иомвалингизлар?

— Ўйинчиларимизнинг бартоат-ибодатли, иймон-эътиқодли мусулмон фарзандлари бўлганилиги боис шу номни бергандик. Карабсизки, бу ном остида ўйинчидаги футболчиларимиз дарсан чишадиган психология. Ен жондан ўзиди. Ҳусан Муҳиддинов, Камолжон Муҳиддинов деган ўйинчилар футбол, умуман спорт соҳасида ёшларга тарбия бердилар. Рӯзимат, Қодиржон, Ҳошимжон (фамилиялари аниқ эмас) каби ўйинчилар esa ҳозирда ҳам ҳаёт хизматлар.

Жамоанин икки ўйинчиси, Жўра ака Саидов ва Убайд
дэсарла ичмаган, чекмаган. Бу эканлар.
муқаддас номга дор ту-
ширгаган.

1928 йилги Үрта Осие Орипов (академиклар) илм-

Алишон САФАРОВ

Акс-садо

“ХУДОНИНГ ҚАРЗИ“НИ ЎҚИБ...

Қизиқ одатим бор: күчада юрганимда имкониятлар ҳар сафар ҳам яхши натижә беради, деб айтолмайман).

Зиёлилар, ўқитувчилар — халқ назаридаги кишилар. Уларнинг ҳар бир ҳаракати таҳлил қилинади. Ўқитувчилар халқ орасида одобли, ақлли, тарбияли ки-

Бериш керак-ку", — дейман.
Газетаның 38-сонида этпен қылнган Алижон Зоҳидийнинг "Худонинг қарзи" мақоласида бу фикр, by масалага анча кенг ўрин берилган. Мақолани ўқиб борарканман, унда мисол келтирилган кўчанинг, мактабнинг номи мени қувонтириди. Мен шу маҳаллада туғилиб ўсганман. Ю. Мўминов номли 274-(мақолада 174)-мактабда ўқиганман. Муаллиф ёзганидек, биргина Мажкам Қулматов кўчасидагина эмас, бутун маҳалладаги кишиларнинг ўзаро илик муомаласи, ҳурмати ўнрак бўлишига арзиди. Оқтепа деб аталган маҳалламиздан Али Обидов, Абдулхай Абдураҳмонов, Жалолиддин Камолов, Собир Мирвалиев каби машҳур олимлар, зиёлилар чиқсан. 274-мактаб гузарда, марказда жойлашган. Ўқитувчиларнинг кўпчилиги шу ерлик бўлгани учун ўқувчиларни мактабдан ташқарида ҳам назорат қилишга, тарбияга тасъир этишга имконлари бор (лекин хозигри кунда бу

Зиёллар, ўқитувчилар — халқ
назаридаги кишилар. Уларнинг ҳар бир
ҳаракати таҳтил қилинади. Ўқитувчилар
халқ орасида одобли, ақлли, тарбияли ки-
ши сифатида намоён бўлади. Бизга
таълим берган ўқитувчиларимизнинг
кўпчилигини шундайлар қаторида кўриш
мумкин.

Мактабни битирганимдан кейин, бир иш билан ўқитувчим Ориф ака Акбаровнинг уйига бордим. Домла қаердандир келиб турган эканлар. Кўчада сұхбатлашиб турсақ, уйдан 3-4

— Дода, — чақирди у бобосини.

Ориф ака "Ха", — деб ўгирилган эди,
бала қўли кўксида, таъзим қилди:

— Ассалому алайкум!
Алик олгач, домла күлдилар:
— Күрдингми, ўқитувчининг невараси

Бу манзарани кўриб, маҳалладаги ёшларнинг ўзаро муюмаласи, салом-

алигига ўқытүвчининг таъсири нақадар
катта эканлигини яна бир бор ҳис қилдим.

«Оила ва жамият» 43 (166)

ЯНА БИР ЖИНОЯТЧИ УШЛАНДИ

ОСОЙИШТАХ ЛЕТ САБЛЧИЛРИ

Собиқ Иттифоқдан ажралиб чиққан айрим Республикадаги нотинч вазият хусусида баъзида у ер бу ердан еки радио-телевидениедан эштириб, газеталарда ўқиб қолсангиз, юрагинз увишиб кетади.

Хаёлингиздан наҳотки ўзга юргларда ҳатнуз биродаркушники бас қилишмайди... Тўс-тўполондан кимга наф экан-я еки фалон ердаги қарбокчиларни жиловлашта не бои давлатининг кучи етмайди, деган ўйлар кечади.

Шундай кезда беихтиёр шурк дейсиз. Кўз тегмасин, юртимиз тинч.

Мана шундай осуда, тинч ҳаёт тарзини яратишда Республика Ички Ишлар идоралари ходимларининг бекиес улуши салмоқли ҳиссаси бор, десак сира муболага бўлмайди. Юртимиздаги мавжуд тартиби, осойишталикни кўлди турини мақсадида қилинаётган ишлар кимларгадир қаттиқўлликдек, эркинликни бўғишдек ту-юлаётгандир...

Аммо нима бўлганда ҳам улар тинчликни сақлашдек масъулиятли вазифасини шараф билан бажаришмояд. Ҳатто жонларини фидо қилиб бўлса-да, элимиз тинчлиги осойишталигини сақлаб туришибди.

ДИЛ ФАРЁДИ

**КИТОБ ТУМАНИ ИИБ ХОДИМИ, МИЛИЦИЯ КАПИТАНИ
АБДУРАШИД НАЗАРОВ ЖИНОЯТЧИЛАР БИЛАН ОЛИШУВДА
МАРДЛАРЧА КУРАШИВ ҲЛОЛК БЎЛДИ.**

Мангит қишлоқ боғлари га куз кўнди,

Шум хабардан ениб турган шам сўнди,

Шўрлик онанг олтмишида тол ўнди,

Юлдуз бўлиб, қайга учдинг, Рашидjon?

Кетган турна қайтиб келар баҳорда,

Дала қирга куйлар сочиб наҳорда,

Овозинг бор оқаётган анҳорда,

Үттизингдга ерни күчдинг, Рашидjon.

Қақшаб ёринг гул кўйди-ку қабринг га,

Кўз ёш тўлиб тупрок бўлган сабринг га,

Тош ёрилар оҳ, кўргазган жабринг га,

Ажал майин эрта ичдинг, Рашидjon!

Ўғлинг тўйи сенсиз ўтди, водариг,

Дўстлар келди, дўстлар кутди, водариг,

Фақат эслаб номи тутди водариг,

Юракларга нурдай кўчдинг, Рашидjon!

Номардлар бор олам юзи қорадир,

Гўе оташ каби юрак ёнадир,

Битта жоним аламлардан порадир,

Ёмонларга кафан бичдинг, Рашидjon!

Ўроz ҲАЙДАР

Таҳририятдан: Жамиятимиз ривожига болтадек урилган илмат — жиноятчиликка қарши курашаётган милиция ходимлари бугун ўз касб байрамларини нишонлашмоқда. Аниқ маълумотларга қараганда, "Оила ва жамият" га обуна бўлаётганлар орасида милиция ходимлари хам кўпчилик. "Оила ва жамият" газетаси таҳририяти уларни ва барча милиция ходимларини касб байрамлари билан самими кутлайди. Масъулиятли ва шарафли вазифаларини уddaлашга куч-куват тилайди.

Панҷара

УЛФАТ ЭМАС КУЛФАТ ЭКАН

Тошкент шаҳрининг

Чилонзор туманинг бирордан

чиққаси мархумининг

ўлимига яна ўша кора

қилмишли ароқ сабаб

бўйди. Иккى нафар

муқаддас судланган йигиг

отамлайшалик деган ниятда

аввалин кўшиб, сўнгра

пул кўшишиб битта

яримтани очдилар.

Отамлаши ниятида

очилган яримтани яримга

хам етказмай,

жайлаллашиб колган бу

иккى улфатининг бирин

охирда иккинчисининг

бошини "еди".

ЖИНОЯТ ёШ ТАНЛАМАЙДИ

Наманганд вилоятининг

Чуст туманида ўшовчи

ўштина ўсмир жиноятга

кўл урди Жаҳл чиқсадаки

кетар, деганларидек, ўз

тентдоши билан сан-манга

бориб қолтан бу ўқувчи

ракабининг корнига пичок

урди.

Во ажаб, эндиғина

мустакил ҳаётга қадам

кўйиш арафасида турган

бу йигитнинг кисмати не

боис бу қадар аяччи

бўлмас. На чора, бу юке

канчалик аяччи

бўлмасин: котил конун

олдиди жавоб беришга

мажбур.

ОМБОРДАГИ ПўПИСА

Навон вилоятининг

Зарафшон шаҳрида "Ника" деб номланувчи

чиққи корхона мавжуд. Узин кичине бўлгани билан

унинг каттагина омборни ҳам бор. Бир куннинг деңгизи

шумори кирган уч ўртоқ, уларнинг биринчидан тракторчичи

ходимлари ва учинчидан таъминотчи, ушбу корхона бошлигини

муовинини шундай кўрктишдик, бечора зепининг жони чиқки кетади.

Шунданими, жаҳрийда ачнагача ӯзига келолмаган

шекинли, орадан 12 кун ўтганидан сўнг бу юке

хусусида иккى ишлар ходимларига арз қилиди.

Зудлик билан кўрилган чора-тадбирларни биратижасида узумий

қўймаларни салжом 90 минги сўмлик нарсаларни юлиб

кетган пулсиачилар ушланди. Корхонадан

нисаларни ўтирганини хусусида терғон бораётган "ака"лар

"ола"ни нега кўркитганини борасидаги саволга ҳам

бўлди. Ҳаётнига келиб бермокда.

КЎЙ КЕТДИ, ЭЧКИ КЕТДИ...

Косонлик бир кам 75

ешли чолни бир йигит-боплаб лақиллатиб

кетди, яъни у "Сизга

галла тўғрилаб бераман" деган куёқ

вайда билан чолнинг бир

эчкиси ва бир кўйини

етаклаб кетганича, кайтиб қорасини

кўрсатмади. Қўй, эчкининг

орқасидан келадиган галланинг кутавериб

дикка кораси бўлган чол, бу шайтон боланинг чуғ

тушириб кетганини сизиг қолди. Иккى

ишлар ходимлари товламачи йигитни

дархол кўйдай етаклаб

келди.

АНГРЕНДАН ЯНГИОБОДА — "ДАМ ОЛИШ"ГА

Тошкент вилоятининг

Янгиобод шаҳридағи

"Каскад" дўёнинг айни

тоғ пайтида ташриф

буориши. Эшикдан эмас,

балки тешикдан ўтирилар

оинапарни синдириб

кирган ўтирилар, ҳар хил

буюм ва кийм-

чекалгарларга оч бўридай

ташландилар. Лекин шу

дирдан дўконининг

ташвиши чироғи ишлаб

қолди. Бундан ўтакаси

ёрилиб кетади деган

ўтирилар ушлаганини

ташлаб кочмокчи ҳам эди-

ки, удасидан

чиқолмадилар.

Мингишада "Кўриклиш"

бўйими ходимлари

уарнинг ўйини тўсіб

колпачи.

Ангрен шиша

заводида ишловчи

йигит энди Янгиободда

бироз муддат "дам

оладиган" бўлди.

Республика ИИБ Матбуот Маркази ходими
Шуҳрат РУЗИЕВ ва Капцадаре видоати ИИБ
Матбуот турҳи ходими Ҳайдаровлар
тапорлайди.

